

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI TELJESÍTÉSÉRŐL 2025. ÉVRE

1. Az éves működés jogi-szervezeti kérdései

1.1 Az intézmény alapításának rövid leírása

Alapította gróf Teleki József, az alapítás időpontja: 1826. március 17. Az alapítói jog gyakorlója a Magyar Tudományos Akadémia. A Könyvtár ágazati irányítását az emberi erőforrás minisztere látja el. A Könyvtár hatályos alapító okiratát a Magyar Tudományos Akadémia elnöke adta ki, az okirat száma:2429/20/2021/JIF, hatályba lépésének napja: 2021.július 19.

1.2 Az intézmény működését meghatározó, befolyásoló jogszabályi háttér és változásai

- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és követő jogszabályok
- A köziratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény.
- A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (MTA tv.).
- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény.
- A Munka Törvénykönyvéről szóló (Mt.). 2012. évi I. tv.
- Az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény (Áht.) és a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról.
- 2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről (Kbt.)
- 2007. évi CLII. törvény az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről
- 1079/2012. (III.28.) Korm. Határozat az Elektronikus Információs szolgáltatás Nemzeti program finanszírozásáról és működtetésével kapcsolatos feladatokról.
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 4/2013. (I.11.) az államháztartás számviteléről (új Áhsz.)
- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet.
- 2023. évi LV. törvény Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről
- 51/2014. (XII.10.) EMMI rendelet a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról.
- 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatiról.

- 22/2005 (VII. 18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról

1.3 Az intézmény vezetésében beállt változás ismertetése

2025. évben nem történt változás az intézmény vezetésében.

1.4. Saját vagy irányítószervi hatáskörben végrehajtott szervezeti változások

2025. évben nem történt szervezeti változás.

2. A szakmai tevékenység

2.1. Az alapító okiratban meghatározott feladatok megvalósítása, megvalósulása

Digitalizálás

2025. évi munkatervünkben kiemelt figyelmet kapott az MTA-val, az akadémikusokkal és az MTA Könyvtárával kapcsolatos kiadványok és képek digitalizálása, de továbbra is hangsúlyos a Digitalizálási Műhely állományvédelmi digitalizálási tevékenysége. A különgyűjtemények munkatervei mentén igyekszünk házon belül minél több muzeális dokumentumot elektronikusan elérhetővé tenni a REAL repozitóriumon keresztül.

Folytatódott az Akadémiai Kiadó köteteinek, a Régi Akadémiai Levéltár 1925 utáni iratanyagának, az akadémikusok portréinak és publikációinak, valamint Scheiber Sándor hagyatékának szkennelése, továbbá a Tibeti és a Kaufmann kollekciók még nem elérhető darabjainak pótlása. Továbbra is igyekszünk kiadókkal kötött együttműködések keretében kiegészíteni a REAL-ban közreadott folyóirat- és sorozatállományunkat. 2025-ben az Archaeologica Hungarica, az Anthropologia Hungarica, a Crania Hungarica, a Múzeumi füzetek, A Magyar Mérnök-Egylet közlönye, a TermészetBúvár, a Föld és ég, a Földtani értesítő, az Acta Geobotanica Hungarica, a Jósza András Múzeum évkönyve, a Magyar Tudományos Akadémia debreceni akadémiai bizottsága közleményei voltak a legnagyobb projektjeink. A Digitalizáló Műhelyben 2025-ben eddig 860 dokumentum szkennelése zajlott le (267 824 felvétel készült).

Gyűjteménygondozás

A Gyűjteményszervezési Osztály gyarapodása 2025-ben is vétel, ajándék és csere révén valósult meg. Könyvbeszerzésre idén eddig kb. 15 millió forintot tudtunk fordítani. Az állományba vett kötetek száma 2025. október 31-ig: 4067 kötet. Ez a szám némileg alacsonyabb a tavalyinál, melynek oka, az első félévi intenzív felkészülés az ALMA könyvtári platformra való átállásra, képzéseken való részvétel. Ezen kívül többen bekapcsolódtak az MTA 200 ünnepi eseménysorozat munkálataiba, ahol egyrészt az Akadémikus bibliográfia adatfeltöltését végzik, másrészt a külsős akadémikusjelöltek anyagait töltik fel.

Nemzetközi cserekapcsolataink továbbra is élénkek. Könyvtárunk számára kiemelten fontos, hogy kutatóink és olvasóink minél több tudományos színvonalú sajtóorgánusot elérjenek. Ehhez egyrészt a főként (de nem kizárólag) EISZ előfizetés eredményeként elért adatbázisok nyújtanak segítséget, valamint a 230 külföldi és 75 magyar nyomtatott folyóirat is hozzájárul.

A Gyűjteményszervezési Osztály keretein belül létrejött régikönyves munkacsoport 2025-ben is a Telekiek könyvtárának mélyreható feltárását végezte, jelentősen bővítve az értékes tudományos gyűjteményről való ismereteinket (possessorok, kézírásos bejegyzések rögzítése, digitalizált címlapok stb.). Minden egyes könyvet kézbe vesznek a kollégák és az alapján frissítik, bővítik a katalógus adatait. Az alapos munka egyik nem túl kellemes hozadéka, hogy újabb penésszel fertőzött köteteket találtak.

Szakinformatika

2025. augusztus 6-án az Aleph integrált könyvtári rendszerről áttértünk az új generációs, felhő alapú ALMA könyvtári rendszerre. Az ALMA egységes rendszert biztosít a különböző könyvtári adathordozók (nyomtatott, elektronikus, digitális) kezeléséhez és a munkafolyamatok támogatásához, adatokon alapuló döntéshozatalhoz. A rendszerek cseréje elodázhatatlanná vált, a régi 1990-es évek óta használt könyvtári szoftver csak a nyomtatott, esetleg kéziratos anyagokat tudta kezelni. Tulajdonképpen 10 éves előkészítő munka eredménye az idei átállás, 2015 óta folyamatosan tervezzük és kis lépésekkel (például a leíró szabvány megváltoztatásával, HUNMARC-ról – MARC21-re) jutottunk el ehhez a nagy mérföldkőhöz. Európa számos országában (Svájc, Ausztria, Csehország, Horvátország) nemzeti konzorciumi keretek között használják a tudományos és szakkönyvtárak az ALMA rendszert. Hazánkban első nagy országos könyvtárként az MTA Könyvtár állt át és migrálta az adatait, mellettünk még a Wigner Kutatóközpont könyvtára, jóval kisebb állománnyal állt át erre a rendszerre. Az átállás 8 hónapot vett igénybe, melyből csak az utolsó hetekben (július-augusztus) volt zárva a könyvtár. Három fő, teljes munkaidőben csak az adatmigrálással foglalkozott, egy 20 fős, szakterületi referensekből álló csoport pedig a beállításokat és a szolgáltatásokat határozta meg és ellenőrizte. Október 7-én meghívva az országos hatókörű könyvtárakat bemutattuk a rendszer működését a szakmai plénumnak, illetve felajánlottuk szakmai segítségünket azoknak, akik az átállás mellett döntenek.

Az MTA KIK továbbra is elkötelezett a könyvtári közösség támogatásában, ahogy a Stratégia jövőképeben is megfogalmazta: *Országos szakkönyvtárként az országos könyvtári rendszer megújításának egyik meghatározó szereplője. Szakmai tapasztalatával segíti a hazai tudományos és szakkönyvtárak alkalmazkodását az új tudományos kommunikáció kihívásaiboz.*

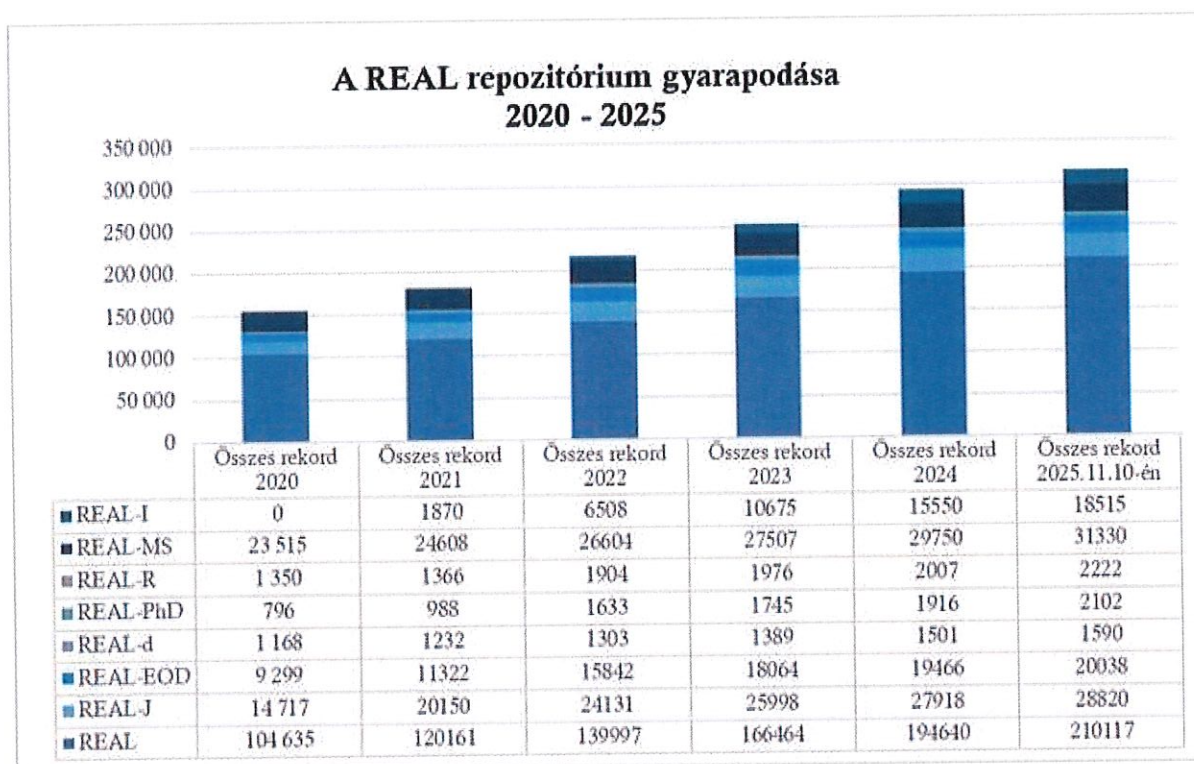
Az év eddig eltelt időszakában 9407 DOI-azonosítót osztott ki a Szakinformatikai Osztály, folyamatos volt a repozitóriumba való dokumentumfeltöltés, a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság által támogatott kiadványok archiválása. A Digitalizáló Műhelyben folyamatosan zajlott a Könyvtár dokumentumaiból történő szkennelés. A könyvtárunkban működő Open Journal Systems-t (OJS) használó 63 szerkesztőbizottságnak folyamatos támogatást biztosítottunk.

Az MTA Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program keretében *A magyar nyelv digitális támogatása a tudományosság szolgálatában* alprogramjában a Nyelvtudományi Kutatóközpont partnereként részt vesz az MTA KIK. A program 2022. december 1-én indult, és négy évig tart. A NYTI nyelvtechnológiai eszközöket fejleszt, amely szövegtörzsének kialakításához az MTA KIK hozzájárul a REAL repozitóriumban található szövegek átadásával. A fejlesztett eszközök segítségével a KIK célja a REAL-ban található szövegek és metaadatok javítása és kiegészítése, az MTMT adattartalmának gazdagítása.

A REAL gyűjteményben található anyagok. (2025. november 10-i állapot)

Repozitórium	Tartalom	2025-ben bekerült rekordok száma	Összes rekord
REAL	Az MTA és/vagy az OTKA által támogatott kutatási programok publikációi, kutatási jelentések, könyvek	15 477	210 117
REAL-d	Az MTA doktorainak és kandidátusainak dolgozatai	89	1590
REAL-EOD	Könyvek	572	20 038
REAL-PhD	PhD- és DLA-dolgozatok	186	2102
REAL-J	Folyóiratok	902	28 820
REAL-R	A külön gyűjtemények régi kiadványai	215	2222
REAL-MS	Kéziratok	1580	31 330
REAL-I	Képek	2965	18 515
összesen		21 986	314 734

A 2025. évi letöltések száma összesen 4 690 275 dokumentum volt 2025. november 10-ig.

Speciális szolgáltatás: Tudományelemzés és tudománypolitika

Az Osztály munkája a beszámolási időszakban jelentős részben az MTA stratégiai jelentőségű projektjeihez, országos feladatkörbe tartozó programokhoz, külső megbízásokhoz, illetve nemzetközi és hazai kutatási együttműködésekhez kapcsolódott.

Bibliometriai fejlesztések és MTMT-bez kapcsolódó elemzések

Az MTA Kiváló Kutatóhely értékelés módszertani fejlesztése keretében az Osztály 2025 folyamán is rendszeresen részt vett az elnöki bizottság munkájában, szakmai javaslatot dolgozott ki a pályázati rendszer hatékonyabb működtetését célzó MTMT-fejlesztésekre.

Az Osztály a tárgyidőszakban számos, az MTMT-adatbázisra épülő nagyléptékű elemzést készített az MTA Köztestület tudományos teljesítményének bemutatására. Ezek a szakmai háttéranyagok az MTA kommunikációját támogatták a 2025 tavaszán kialakult társadalmi és sajtóviták kontextusában. Kiemelt kommunikáció továbbá a *Magyar Tudomány* című folyóirat számára elkészült, 2026 elején megjelenő kézirat, amely az MTMT és a tudományometriai indikátorok helyes használatának kérdéseit tárgyalja, különös tekintettel a nyilvános vitákban megjelenő félreértelmezésekre.

Open Science kutatási program

Az Osztály a TTO–EISZ Open Science kutatási program keretében tárgyévben számos új eredmény született. Folytatódott az „OA-index” kidolgozása, amely bibliometriai és kérdőíves összetevőket kombináló összetett mérőszám. Emellett elkészült egy, az Open Access publikálással kapcsolatos tényezők vizsgálatát szolgáló új mérőeszköz („OA-percepció index”), amelynek validálása és adatfelvétele 2026 első negyedévében zajlik. Továbbá elkészült egy az OA-attitűdöket alternatív módszerrel vizsgáló online kérdőív is, amelyhez nemzetközi adatfelvétel indult. Az Osztály ezen túlmenően feltérképezte a diamond OA hazai trendjeit, amelyek első eredményeit az őszi PT-rendezvényen mutatta be.

Mesterséges intelligencia-fejlesztés az MTMT támogatására

Az Osztály a Nyelvtudományi Intézettel közös, MTA-finanszírozású projekt keretében megkezdte egy, bibliometriai adatokra épülő mesterséges intelligencia-rendszer kidolgozását. A fejlesztés célja az MTMT-állomány tudományterületi kategorizációjának támogatása, valamint a szerzők és közlemények tudományterületi besorolásának automatizált meghatározása. A projekt 2025-ben a modell implementációjára, 2026 elején pedig annak tesztelésére fókuszál.

Publikációs és tudománykommunikációs tevékenység

2025 folyamán a korábbi évekhez hasonlóan számos kutatásból származó publikáció jelent meg nemzetközi Q1-es folyóiratban (Kiss et al. 2025; Kohus et al. 2025; Borsi, Vida & Soós 2025). Új kötet született kézirat formájában az MTA KIK Tudományelemzési Osztályának gondozásában álló könyvsorozatban (*Tanulmányok a tudományelemzés mai gyakorlatából*). Utóbbi a tudománykommunikáció kutatásának korszerű módszertanát mutatja be egy népszerű terület elemzésén keresztül. (Kiss, kézirat). Elkészült továbbá egy, az akadémikus kör tudományos életpálya-teljesítményét bemutató könyvfejezet, amely az MTA200 kötet részeként jelenik meg 2026 folyamán.

Kutatásértékelési megbízások és intézményi együttműködések

Tárgyévben egy hosszú távú, a Soproni Egyetemmel kötött együttműködés első megbízása keretében elkészült egy tudományometriai „pilot” projekt zárótanulmánya, amely az egyetem nemzetközi pozícióit és lehetőségeit térképezi fel; ennek alapján akcióterv készült a további közös munkára. A megbízásos tevékenységek közül kiemelendő továbbá a HUN-REN Kísérleti Orvostudományi Intézete számára végzett kutatásértékelési célú szaktanácsadás és adatelemzés.

Az Osztály számos kutatási együttműködésben vett, vesz részt a (korábban) HUN-REN, illetve (jelenleg) ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpontjával, amelyből kiemelendő az ONTOLLIST HORIZON-projektben való közös munka. Utóbbi egy társadalomtudományi ontológia empirikus felépítésére irányul, bibliometriai és szövegbányászati módszerek alkalmazásával.

Kutatói felmérések és az MTA Életpálya Monitor program fejleményei

Az Osztály szakértői közreműködéssel, illetve nemzetközi összehasonlító elemzéssel vett részt az MTA 2025 második félévében lezajlott hazai kutatói felmérésében, amelynek eredményei a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatban kerültek bemutatásra. A TTO MTA Életpálya Monitor programja keretében elkészült egy összehasonlító elemzés, mely két adatfelvétel eredményeit elemezve és összehasonlítva vizsgálja a Lendület Program megítélését, a támogatás elnyerőit, illetve a pályázás folyamatát. A két kérdőíves adatfelvétel során a Lendület csoportvezetők megkeresésére került sor. A kutatási anyag rövid változata bekerül a 2025-ös Lendület Napra kiadandó elektronikus kötetbe, a hosszabb változata pedig a REAL-ban érhető el (<https://real.mtak.hu/223670/>). A kutatás az MTA Kutatási Pályázatok Főosztálya felkérésére és támogatásával valósult meg.

Országos közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

Adatellenőrzés

Akadémikus tagjelöltek: 2024 őszén kezdődött és 2025. januárban fejeződött be, összesen 175 pályázó publikációs teljesítményének rögzítését ellenőriztük, ebből levelező 112, rendes 32 és külső 31.

MTA nagydoktor jelöltek: 2024-ben október végére elérte a korábbi évek mennyiségét, így a november utáni nem sürgős ellenőrzéseket január közepétől folytattuk. A 37 elhúzódo ellenőrzéssel áprilisig végeztünk. Idén október végéig 87 új jelölt ellenőrzési feladatát kaptuk meg, a Doktori Tanáccsal egyeztetett ütemezésnek megfelelően folyt. Március 27-én az MTA Doktori Tanács elnökével és az MTA tudományos osztályok képviselőivel egyeztetést folytattunk az MTA doktora pályázatokhoz megkövetelt MTMT publikációs és idézettségi adatok ellenőrzésének folyamatáról.

Kisgyermeket nevelő kutatók támogatására kiírt pályázatok: 18 pályázó publikációs és idézettségi adatait ellenőriztük.

Támogatás

Adatbevitel: Napi 2 fős ügyelet a szerzők és intézményi adminisztrátorok támogatására. WoS-XML automatikus idéző import – novemberig letöltésre került 190 898 új idéző közlemény, ami 321 622 új, nyilvános idézés kapcsolat. Akadémikus publikációs jegyzékek folyamatos pótlása.

Oktatás – képzés – konzultáció: február 6–14. között az OSZK Könyvtári Intézet 30 órás, *Az intézményi publikációs vagyón nyilvántartása a Magyar Tudományos Művek Tárában* címmel megtartott akkreditált tanfolyamán 16 könyvtáros vett részt. Május 12-én a Workshop konferencia tutoriál programján 56 intézményi MTMT adminisztrátor vett részt. Novemberig 31 intézmény MTMT adminisztrátorai számára 51 alkalommal tartottunk intézményi igényekre szabott MTMT képzéseket.

Karbantartás: A Impact Factor, Scimago Journal Rank és a norvég lista éves aktualizálása. Intézményi változások aktualizálása az MTMT-ben, 2025-ben a legjelentősebb az ELTE-hez

átkerült HUN-REN intézmények. Egyéb tömegesen jelentkező és egyedi hibák folyamatos automatikus és manuális javítása.

Fejlesztés

MTMT3 előkészítés: január–februárban a FEA céggel folytatódott a funkcionális specifikáció előkészítése, folyamatos az igények begyűjtése heti egyeztetésekkel. Elkészült a szerzők és intézmények számára egy MTMT használatra és igényekre vonatkozó kérdőív, ami még idén kiküldésre kerül. Egyeztetés a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnökével és munkatársaival 2 alkalommal.

SZTAKI fejlesztések: A szerzői felület egyszerűbbé és biztonságosabbá tétele, a szerkesztőségi adatfelvitel továbbfejlesztése, az MTA és norvég folyóiratlisták aktualizálásának megoldása. Nyártól a Web of Science és a Scopus módosította export adatszerkezetét, folyamatban van az MTMT importok változásokat követő módosítása.

MTMT Osztály általi fejlesztések: az MTMT Support portálra kihelyezett adatszolgáltatási szolgáltatások továbbfejlesztése, kiemelten az MTA VIII. Tudományos Osztály (Biológia) kérésére az osztály MTMT szakterületi táblázatának módosítása: SJR értékelések kimutatása, önálló soron megjelenő oltalmi formák.

Adatszolgáltatás

Nagy volumenű ismétlődő kimutatások: HUN-REN éves jelentés MTMT adatellenőrzéssel együtt, KIM alapítványi egyetemekre, illetve teljes felsőoktatásra vonatkozó kimutatások, támogatás a Semmelweis Egyetem számára az Országgyűlés számára készülő magyar tudomány helyzetéről szóló kétéves jelentéshez tudományos publikációs adatainak összeállításához.

MTA: köztestületre, illetve akadémikusokra és nagydoktorokra vonatkozó kimutatások, MTA-FKA kutatók helyzetét felmérő kérdőív továbbításának támogatása, a könyvtár Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály kutatásainak támogatása, kiemelten a mesterséges intelligencia bevonását is alkalmazó kutatásaihoz.

Tagintézmények, kutatók: kisebb volumenű ismétlődő vagy ad hoc kimutatások.

Szervezet

Irányító testületek ülései: Koordinációs Testület – február 17., Tudományos Tanács – február 27.

Tagintézmények: novemberig 14 új intézmény csatlakozott az MTMT-hez, 5 kutatóintézet, 3 kórház, 2 múzeum, 1 egyéb kulturális intézmény, 2 vállalkozás (1 kisebb és 1 multi) és 1 határon túli egyetem.

Szabályozás: Június 23-án az akadémia elnöke által szignál szabályzat jelent meg: *A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) helyes használatának szabályzata*.

	2024. december	2025. október	Gyarapodás
Csatlakozott intézmények	210	211	1
Szerzők			
Összes szerző	86 171	89 805	3634
Nyilvános szerzők	78 501	83 320	4819
Közleménnyel rendelkező	73 094	76 603	3509
Adminok			
Összes adminisztrátor	4635	4790	155
Aktív admin	2376	2428	52
Összes közlemény	2 610 888	2 703 401	92 513
Folyóíratcikk	1 234 401	1 293 839	59 438
Könyvrészlet	579 276	585 420	6144
Könyv	223 005	214 741	-8264
Egyéb konferenciaközlemény	145 723	165 244	19 521
Egyéb konferenciakötet	63 880	58 630	-5250
Oltalmi formák	8313	8583	270
Disszertáció	30 245	31 994	1749
Egyéb	246 081	259 088	13 007
Alkotás	78 185	83 888	5 703
Kutatási adat	1779	1974	195
Idéзések			
Összes idéзés kapcsolat	12 867 961	13 711 736	843 775
Független	10 656 537	11 408 009	751 472
Függő	2 177 357	2 302 006	124 649
Nem vizsgált	34 067	1721	-32 346
Teljes tudományos közlemények			
Közlemények száma	1 572 678	1 630 461	57 783
Összes idéзés kapcsolat	12 404 394	13 212 522	808 128
Független idéзő kapcsolatok	10 256 754	10 973 442	716 688
Függő idéзő kapcsolatok	2 117 399	2 237 460	120 061
Nem vizsgált	30 241	1620	-28 621
Wos/Scopus jelölt	635 204	672 971	37 767
Wos/Scopus idéзővel rendelkező	367 611	384 287	16 676
Wos/Scopus idéзők száma	10 149 648	10 797 000	647 352
Teljes tudományos művek aránya (%) az összesből	60,24%	60,31%	0,07%

(MTMT statisztika: 2025. november 10.)

EISZ

Az Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) Titkárság működése 2025. évben is stabil volt, köszönhetően a megfelelő tervezésnek.

Az év során több mint 50 kiadói webinárium szervezésében vett részt az osztály, március 27-én egy COMPASS+ felhasználói tréninget személyes megjelenéssel tartottunk meg.

A 2025. év folyamán a Határon túli projekt nem kapott külön pályázati finanszírozást az NKFIH-tól, a Programtanács döntése alapján az EISZ Központi keretből finanszíroztuk (60 millió forint) a 36 határon túli intézmény magyar tartalmakhoz való hozzáférését. A Szaktárs felületen 24 magyar szakkönyvkiadó digitális tartalmai érhetőek el, az Akadémiai Kiadó Folyóiratcsomag publikálási lehetőséget is biztosít a határon túli kutatóknak, ezen kívül hozzáférnek a MeRSZ és szotar.net felülethez is, továbbá a Kossuth Kiadó, a Typotex és a L'Harmattan kiadó elektronikus könyveihez.

2025. évben az EISZ-en keresztül elérhető magyar szakkönyvkiadók továbbra is vállalták a nyílt hozzáféréssel történő monográfiák közreadását. Mindegyik kiadó vállalta, hogy éves szinten az adatbázisokba bekerülő új kiadványok kétharmada nyílt hozzáféréssel lesz elérhető a világ minden pontjáról.

A COMPASS adatbázis fejlesztése érdekében 2025-ben folytattuk a SKOLL Learning Technologies Kft.-vel való együttműködést (ez a cég programozta a COMPASS adatbázist). A fejlesztés célja, hogy az MTMT adatbázisból a cikkek, könyvek és könyvfejezetek mellett a konferenciakiadványokat is vegye át a COMPASS+.

2025-ben az EISZ Titkárság részt vett a könyvtári konzorciumok konferenciáján, egyeztetésén Franciaországban.

2025. november 6-án került megrendezésre a Focus on Open Science konferencia, melynek a témája a mesterséges intelligencia tudományra, a tudományos publikálásra és a könyvtárakra gyakorolt hatása.

Pályázatok, együttműködések

Két aktív OTKA-pályázati kutatás folyt az év során a könyvtárban, a Tubay Tiziano vezette *Pietro Ranzano, egy itáliai humanista Mátyás udvarában: Magyar történelem az Epithoma és az Annales szémszögéből* című és Monok István vezetésével a *Hit, megmaradás, mecenatúra: a soproni evangélikus gyülekezet a 17. század utolsó harmadában (1670-1700)* című.

A Földtudományi Civil Szervezetek Közösségével folytattuk az ismeretterjesztő természettudományi közösségi programok szervezését.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium Közgyűteményi Főosztálynál országos szakkönyvtárként meghívást kaptunk az Országos Dokumentumellátási Rendszer finanszírozására kiírt meghívásos pályázatra, adatot szolgáltatunk, de még nem kaptuk meg a szerződést. Szintén a KIM által kiírt restaurálási, állományvédelmi pályázaton 2,7 millió forintot nyertünk.

A Keleti Gyűjtemény újabb Rothschild-pályázatot nyert az elkövetkezendő 2 évre a 19. század első feléből származó héber könyvek rekatalogizálására. (Az 1801 előtti leírása befejeződött.)

Kiállítások

Az Akadémiai Klubbal együttműködve a Vörösmarty-teremben elhelyeztük a Széchenyi István alapította Nemzeti Casino könyvtárának egy részét („könyvfal-kiállítás”). Ennek ünnepélyes átadására és a Nemzeti Casinóról készült kötet bemutatójára január 21-én, a Magyar Kultúra napjához kapcsolódóan került sor.

Május 15-én „*Ha szám egy volt: Erdély*” Benkő Samu (1928–2021) hagyatékából állított össze a Könyvtár egy szerény bemutatót a Tudós Kávézóban lévő szekrénytárlóban, majd ezt követően kerekasztal-beszélgetést szerveztünk Benkő Samu erdélyi tudós alakjáról, életéről. Az esemény kapcsolódott az MTA200 ünnepi rendezvényeihez. 2025. december 11-én nyílik a Frank Tibor szellemi örökségét bemutató tárlat.

A Könyvtár kincseit bemutató *Borúra derű* című kiállítás november 5-én nyílt meg az MTA Székház 3. emeletén lévő kiállítóterben. Az elmúlt pár hét alapján bizton kijelenthetjük, hogy az egyik leglátogatottabb kiállítása lesz az MTA200 évfordulónak.

A Magyar Tudomány Éve programokhoz kapcsolódva a Könyvtár országos roll-up kiállításorozatot szervezett *Tegnap-Ma-Holnap* címmel. 2025. februártól kezdődően december 4-ig 29 különböző településre vittük el az MTA-ról és az MTA Könyvtárról szóló öt roll-upot (ez összesen 33 kiállítás), melyet a kiállítók kiegészítettek három, a helyi tudományos eredményeket és értékeket bemutató panelekkel. A roll-upokat a helyi szervezőknél hagytuk, így az ünnepi év további részében is fel tudják használni, be tudják mutatni az érdeklődőknek. Minden kiállítás megnyitón tudomány népszerűsítő előadás is elhangzott. A kiállítás Akadémiára és annak Könyvtárára vonatkozó első 5 eleme a Székház aulájában is megtekinthető.

Az MTA KIK 2025. december 11-én Párizsban az UNESCO Székházban kisebb kamarakiállítást rendez a World Science Forum Steering Committee ülése alkalmával *Celebrating 200 Years of the Hungarian Academy of Sciences* címmel.

A nemzeti Közzolgálati Egyetemen a Magyar Hadtudományi Társasággal közösen a *Magyar Tudományok Akadémia katona tagjai* címmel rendeztünk kiállítást (vernissage: 2025. október 15.).

Az MTA *Varázshatolom* című, a Magyar Nemzeti Múzeumban rendezett kiállításához a Könyvtár sok kiállítási darabbal és szakmai tanácsokkal járult hozzá.

Konferenciák – Tudományos tanácskozások

November közepéig **137 rendezvény** került megrendezésre a Könyvtár épületében.

Annak ellenére, hogy a Székház felújítása július végére készen lett, sok rendezvény, főleg doktori védés maradt a Könyvtárban, ez megnövekedett készenlétet, adminisztrációt igényel a rendezvényszervezők részéről. Az év során a Konferenciaterem audiovizuális technológiája megújult, modernebb képernyős kivetítésre van lehetőség.

Kiemelt rendezvényünk volt a már említett a *Focus on Open Science* nemzetközi konferencia, 134 regisztrált résztvevővel.

A Dunhuang Academy által szervezett nemzetközi konferencián könyvtárunk képviselőjében Monok István főigazgató, Kalydy Dóra főigazgató-helyettes és Rottár Máté a Keleti Gyűjtemény megbízott osztályvezetője vett részt május 29. – június 4. között. A konferencián 7 ország 25 intézményének munkatársai vettek részt. A négy szekcióban zajló előadások mindegyike

kapcsolódott a dunhuangi kulturális kincsek feltárásához, megőrzéséhez. Ezen kívül átfogó egyeztetést folytattunk az intézmények közötti együttműködés kiszélesítéséről.

10 fő önkéntes nyugdíjas segítette idén a Gyűjteményszervezési Osztály munkáját. Önzetlen segítségüket külön kiállítási vezetéssel igyekszünk meghálálni.

Kollégáink közül 26 fő vett részt nyelvi képzésen, továbbképzésen vagy felsőfokú szakképzésen.

Könyvkiadás

Továbbra is kiemelten fontos a Könyvtárban őrzött állományhoz való legteljesebb hozzáférés, ami magában foglalja a gyűjteményünkben őrzött kincsek és az ezekről szóló irodalom nyomtatott formában való kiadását, illetve **más intézményekkel közösen** tudománynépszerűsítő kiadványok publikálását.

Ennek megfelelően az alábbi kiadványokat adtuk közre 2025-ben:

A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében, szerk. **Papp Ingrid**, Budapest, MTA KIK–HUN-REN BTK ITI, 2025.

A világ és Magyarország, ahogy a bécsi Magyar Hírmondó szerkesztői látták, vál. **Zvara Edina**, Budapest, MTA KIK–Kossuth Kiadó, 2025.

Horváth József, A nagyszombati, a kassai és a kolozsvári jezsuita felsőfokú iskolák promóciós könyveinek bibliográfiája, szerk. Kónya Franciska, Budapest, MTA KIK, 2025 (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei, Új sorozat, 53(128))

Dombay Ferenc, A mór arab nyelv grammatikája a népnyelvi használat szerint: Latin–mór-arab szószedet, latinból ford. **Varsányi Orsolya**, a történeti bevezetőt írta **Jablonkay Judit**, a nyelvészeti elemzést, a bevezetőt és a jegyzeteket írta **Dévényi Kinga**, Budapest, 2025 (Keleti Tanulmányok – Oriental Studies, 19.)

Borúra derül A 200 éves Akadémia kincsei, összeállította, írta és szerk. **Babus Antal**, Budapest, 2025.

A Rozsondai házaspár ajándéka a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában, a könyvek azonosítását elvégezte, rövid leírásukat elkészítette **Rozsondai Marianne**, **Rozsondai Béla**, **Boross Klára**, **Monok István**, a köszönő füzet szövegét írta, szerkesztette **Monok István**, Budapest, MTA KIK, 2025.

Celebrating 200 Years of the Hungarian Academy of Sciences. A Chamber Exhibition at UNESCO Headquarters, Paris, 11 December 2025, ed. **Viktória Vas**, Budapest, MTA KIK, 2025.

The Kaufman Haggada, a facsimile edition with the studies of **Sarit Shaley-Eyn**, **Nóra Dávid**, Budapest, MTA KIK–Schöck ArtPrint, 2025.

A Széchenyi-lakomák emlékkönyve, 1883–1938, Hasonmás kiadás – Serlegbeszéd, 1864–1938–1944, kísérő tanulmánnyal közreadja Gyuricza Andrea, Budapest–Szekszárd, MTA KIK–Schöck ArtPrint, 2025.

Publikációk

2025. november 24-ig 32 tudományos közlemény található az MTMT-ben a Könyvtár munkatársai Könyvtárhoz kapcsolódóan.

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=institutes&mode=browse&sel=institutes57>

Akadémiai Levéltár

Egész évben folyamatosan végeztük a kutatók kiszolgálását és az ügyfélszolgálat ellátását. A kutatók nagy része az MTA 200 éves évfordulójára készülõ kötetek számára gyûjtött anyagot, ehhez a levéltár sok segítséget adott.

Komoly munkát jelentett *A Magyar Tudományos Akadémia képes története 1825–2025* kötet szerkesztése is. A kötet szerkesztését Hay Diana és Szögi László végezte.

Természetesen elláttuk az iratkezeléssel, iratátvétellel kapcsolatos feladatokat is. Megírtuk és elkészítettük a KULTSTAT-ot, és az összes – a levéltári törvényből következõ éves kimutatást, jelentést, illetve járt nálunk a levéltári szakfelügyelõ az elsõ és második félévben is, és ellenõrizte a mûködésünket.

A Könyvtár 200 éves évfordulójára készülve, Hay Diana Molnár Andreával közösen folytatták a készülõ kötet elõkészítését, szerkesztését.

2.2 A kiemelkedõ jelentõségû programok és feladatok ismertetése

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2025. évi tevékenységét jelentõsen meghatározta az MTA és a Könyvtár bicentenáriumi és a Magyar Tudomány Éve ünnepei és az ezekhez kapcsolódó elõkészületek. A Könyvtár számos területen segíti [az Akadémia és Könyvtára 200 éves Évfordulójának Megünneplését Elõkészítõ Elnökségi Bizottság](#) mûködését. Kiemelkedõ a Levéltár és a Kézirattár és Régi Könyvek Gyûjteménye Osztály feladatvállalásai. A Magyar Nemzeti Múzeumban megrendezett *Varázshatalom – Tudás. Közösség. Akadémia* címû kiállítást is számos könyvtári dokumentummal segítettük. 2025. november 5-én megnyílt a Könyvtár saját kiállításai is *Borúna Deri* címmel a Székház 3. emeletén.

Az ünnepi évfordulóhoz kapcsolódóan az MTA által megjelentetett kötetekben jelentõs szerepet vállalt a Levéltár és Hay Diana személyesen is.

A Könyvtár kiemelt feladata volt az új stratégia megfogalmazása, meghatározni a prioritásokat az elkövetkezendõ 5 évre. Továbbra is elsõdleges feladatunk az egyensúly fenntartása a legújabb könyvtári szolgáltatások, az országos közfeladatok és a könyvtár hagyományos gyûjteményei adta kihívások között.

A Könyvtár digitális gyûjteményei folyamatosan fejlõdnek, az Akadémikus honlapon (<https://akademikus.mtak.hu/>) 2639 adatlap érhető el (tavaly ilyenkor ez a szám 749 volt), a tartalmi bővítés, cikkek feltöltése folyamatos.

A Könyvtár másik, országos jelentõségû teljesítménye, hogy átállt a felhõ alapú ALMA könyvtári platformra augusztus 6-án. Elsõ országos könyvtárként a szerződés aláírásától kezdve 8 hónap alatt történt meg az adatmigrálás, a kollégák felkészítése és a platform személyre szabása.

Az Akadémiai Könyvtár idén is több értékes könyvgyűjteménnyel gyarapodott, melyek közül kiemelkedik Horváth József 62 tételből álló keleti nyomtatványgyűjteménye, és Rozsondai Marianne és Rozsondai Béla házaspár nagylelkű adománya. Az első áttekintés alapján azt mondhatjuk, hogy utóbbiaktól 67 önálló kiadású művet kaptunk ajándékba (némelyik kolligátumként került hozzánk, vagyis az egyik valamikori tulajdonos által egy kötetbe kötve). 59 ősnymtatvány, 8 olyan könyv, amely 1501 és 1510 között hagyta el a sajtót. Mindössze 18 ezek közül olyan, amelyik kiadás már megvan másik példányban is az MTA Könyvtár állományában (16 incunabulum, 2 korai antikva). 49 kiadvány most először kerül az Akadémia tulajdonába (43 ősnymtatvány, 6 antikva), de ennek egy része, 18 kötet (14 ősnymtatvány, 4 antikva) egész Magyarország egyetlen könyvtárából sem ismert. Ez azt jelenti, hogy a magyar kulturális örökség jelentős mértékben gazdagodott a Rozsondai házaspár adományának köszönhetően.

Az év folyamán 9 **kiadványt** adtunk ki. Az *MTA KIK Közleményei* sorozat és a *Keleti tanulmányok / Oriental Studies* sorozatok keretein belül két új kötet jelent meg.

A Könyvtár küldetésének megfelelően a külföldi elektronikus tartalmakhoz folyamatos hozzáférést biztosítottunk, a hazai tudományos kutatást számba vevő nemzeti bibliográfiai adatbázist folyamatosan bővítjük. A Könyvtár általános költségvetéséből, a könyvbeszerzések és szakmai projektek terhére biztosítottuk a folyamatos működést. Nemzetközi szinten is folytattuk a tudományelemzési módszerek megújítását.

2.3. A szakmai tevékenység táblázatos összefoglalása

tevékenység	2025. december 31.
nyitvatartási órák száma/hét	55
nyitvatartási napok száma/év	204
regisztrált használó	2086
személyes használat	14189
kölcsönzött dokumentumok száma	238355
helyben használt dokumentumok száma	6504
könyvtárközi kölcsönzés, beérkezett kérés	773
könyvtárközi, küldött kérés	595
adatbázisok száma	42
digitalizált dokumentumok száma (a könyvtár állományából)	86892
állomány: könyv és bekötött folyóirat (összesen)	1.764.847
kulturális rendezvények, kiállítások, előadások	200
felhasználóképzés	154

2.4. A következő évi szakmai tervek ismertetése

Irányítás, menedzsment

A Könyvtár 2026. évi munkáját a Bicentenáriumi ünnepségek lebonyolítása, valamint a Székház felújítás fennmaradó munkálatai, illetve az Arany János utcai épület földszinti és első emeleti tereire vonatkozó tervezés határozzák meg.

Továbbra is aktívan hozzájárulunk az országos kutatástámogatási rendszer működéséhez, szolgáltatásainkat fejlesztjük, és növeljük láthatóságunkat. Az év folyamán módosítjuk a Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzatát, aktualizáljuk a Könyvtár működéséhez. Kialakítjuk a Kutatástámogatási Osztályt, mely a nemzetközi trendeket követően úttörő szerepet vállal a nyílt tudományhoz és a tudományos publikáláshoz kapcsolódó projektekben, szakmai munkacsoportokat, képzéseket szervez a jó gyakorlatok átadásra és meghonosítására.

Az MTA vezetőivel egyeztetetten fokozzuk erőfeszítéseinket az államigazgatási szereplőkkel való tárgyalásokon abból a célból, hogy az MTMT, a REAL adatbázisok, a TTO elemző tevékenysége, az EISZ és a határokon túli magyar intézmények tudományos információellátása ne pusztán eseti, hanem stratégia alapú, kiszámítható keretfinanszírozást kapjon.

Nemzetközi együttműködéseinket tovább erősítjük. Aktív szerepet vállalunk hazai és nemzetközi könyvtáros munkabizottságok, szervezetek tevékenységében (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Hungarian Research Data Alliance, LIBER Citizen Science Working Group, Conference of European Research Libraries, Tudományértékelés, tudományelemzés megújítása). Nemzetközi jelenlétünket konferenciákra való részvétellel és előadások tartásával továbbra is fenntartjuk, 2026 őszén újra megrendezzük a Focus on Open Science nemzetközi konferenciát, ami immár a 10. alkalom lesz. A konferencián kiemelt figyelmet szentelünk az új gyűjteményszervezési módszereknek, az elektronikus és a nyomtatott dokumentumok összehangolására, az információdömping okozta kihívások kezelésére.

Külföldi partnerintézményeinkkel folytatjuk az együttműködést (Dunhuang Akadémia, Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg, Bécsi Egyetem Egyetemi Könyvtár) és nyitottak vagyunk újabb szakmai kapcsolatok kialakítására.

Kiemelt figyelmet szentelünk a Könyvtárban őrzött kulturális örökség dokumentumok disszeminálására.

Bicentenáriumi megemlékezések

Teleki József 1826. március 17-én alapította a Tudós Társaság könyvtárát felajánlva nagyértékű könyvállományát. Tisztelegve e nemes és ma is érvényes tette 2026. március 16-án a Könyvtár munkatársai főnt hajtának Teleki József sziráki sírjánál.

2026. március 17-én ünnepi szakmai napot tartunk a Könyvtár jelenlegi és nyugdíjas munkatársai illetve a velünk dolgozó önkéntesek részére. Az ünnepséget Freund Tamás elnök nyitja meg.

2026. március 18-ára ünnepi megemlékezést tartunk a hazai partnerintézmények képviselőinek.

2026. május 2-án megnyitjuk a Könyvtár tevékenységét bemutató időszak kiállítást az MTA Székház aulájában.

2026. május 11-13. Nemzetközi történeti konferenciát tartunk az európai akadémiák könyvtáiról.

2026. május 13-14. Nemzetközi konferenciát tartunk a szakkönyvtárak érintő trendekről és jó gyakorlatokról.

Számos kiadvánnyal ünnepeljük a Könyvtár 200. évfordulóját, ezek közül az alábbiak a legkiemelkedőbbek:

- Antikva katalógus – a Könyvtár 16. századi nyomtatványainak katalógusa
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményének története
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményének története (angol nyelven)
- Héber könyvek katalógusa (Keleti tanulmányok című sorozatban)
- Incunabula supplementum – a Könyvtár ősnymtatványkatalógusának kiegészítése
- Az MTA Könyvtár története
- Az MTA Könyvtár története (angol nyelven)
- A májusi jubileumi konferencia előadásainak tanulmányai
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ törzsgyűjteményének kincsei

Szakmai továbbképzés

Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk munkatársaink továbbképzésére megújuló szolgáltatásaink érdekében. A külső szakemberek által tartott továbbképzéseket kiegészítjük belső képzésekkel, speciális nyelvtanfolyamokkal. Éves tervet készítünk a továbbképzések ütemezéséről, figyelembe véve az előző években megvalósult továbbképzéseket.

Az országos közfeladatok ellátása, illetve országos kutatási programok, évfordulós ünnepség sorozatok pénzügyeinek lebonyolítása mentén a Gazdasági Igazgatóság dolgozóira egyre nagyobb teher hárul, ezért kiemelten figyelünk szakmai továbbképzésükre.

Országos közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

A jelenlegi szolgáltatás (MTMT2) folyamatos üzemeltetése mellett folytatni kell az MTMT3 rendszer előkészítését. Az új rendszert úgy kell kialakítani, hogy rugalmasan, a különböző intézmények és felhasználói csoportok igényeinek megfelelően működhessen. További tervezési szempontok a tájékoztatási/könyvtári használat támogatása, a gazdaságos üzemeltethetőség, a humán tudományok jobb kiszolgálása, a más rendszerekkel való adatkapcsolatok erősítése valamint a felhasználói ergonómia növelése kell legyenek.

A működtetéshez szükséges pénzügyi erőforrások előteremtésére további erőfeszítések szükségesek.

Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) Nemzeti program

AZ EISZ működését folyamatosan biztosítjuk. A kiadókkal folytatott tárgyalások során igyekszünk az intézmények számára legkedvezőbb ajánlatokat elérni. A magyar elektronikus nyílt hozzáférésű szakkönyvek számát növeljük. A Határon túli intézmények elektronikus tudományos tartalommal való ellátását a 2025. évi maradvány tartalékkeretből biztosítjuk.

2026. október 15-én újra megrendezzük a Focus on Open Science Budapest nemzetközi konferenciát, melynek témája az új gyarapítási módszerek okozta kihívások lesz.

Gyűjteménygondozás

- Folytatjuk a dokumentumok RFID címkékkel való ellátását azért is, hogy az új épületben való elhelyezéskor már lehetőleg minden mozgatni kívánt dokumentum rendelkezzen ilyennel (nyomkövetés).
- folytatjuk a 17–18. századi nyomtatványok autopszián alapuló rekatalogizálását,
- folytatjuk az Erdélyi Tár feldolgozása az integrált rendszerben és a repozitóriumban.
- A Régi Könyvek Gyűjteménye nyomtatott katalógusban is megjelenteti a 16. századi könyvek autopszián alapuló leírását.
- Megjelentetjük a Kaufmann-gyűjtemény régi könyveinek leíró katalógusát.
- Fontos gyűjteményt fejlesztő tevékenysége a Könyvtárnak a magyar szakkönyv kiadók munkájának támogatása azzal, hogy teret ad könyvbemutatóknak. A bemutatott könyvek – és a kiadó által megjelentetett egyéb kiadványok – így ajándékként kerülnek állományunkba.

REAL repozitórium

Fontos feladatunk továbbra is a magyar tudományos művek teljes szövegű online elérhetőségét biztosítani. Helyet biztosítunk kisebb egyetemek és kutatóintézetek számára tudományos munkáik megőrzésére és szolgáltatására, gazdagítva ezzel a nyílt hozzáférésű dokumentumok körét, és a tudománypolitikai elemzések bázis korpuszát. Fenntartjuk és bővítjük a nyílt tudomány elveinek megfelelő kapcsolódási lehetőségeket biztosító EPrints szoftveren alapuló szolgáltatást, növelve az információbiztonságot.

Magyar nyelvű tudományos folyóiratok technikai támogatása

Az MTA felkérésére könyvtárszakmai és a modern tudományos kommunikáció szabványainak megfelelő technikai támogatást nyújtunk az MTA KFB által támogatott folyóiratok kiadásához.

Digitalizálás

Pályázati lehetőségek mentén 2026-ban is folytatjuk az MTA-hoz köthető könyvek digitalizálását, a kutatói igények, a nemzeti évfordulók kapcsán, de főként az MTA bicentenáriumi ünneplését szolgáló egyedi digitalizálást végzünk.

Raktározás

A Könyvtárhoz tartozó belső raktárakból folyamatosan szállítjuk a felújított és kibővített törökbálinti raktárba a különböző gyűjteményrészeket. Az Akadémiai Levéltár anyagának szortírozása és rendezése folyamatos.

Restaurálás, kötetzeti munkák

A különgyűjtemények állományában lévő veszélyeztetett dokumentumok egy részét igyekszünk pályázati források bevonásával restauráltatni. A törzsgyűjteményben lévő dokumentumok kötetzeti felülvizsgálata folyamatos, a Könyvtár anyagi lehetőségei mentén külső szakember bevonásával elvégezzük a szükséges munkákat.

Szolgáltatások

Olvasótermi állomány

A törzsgyűjtemény olvasótermi állományának átrendezését folyamatosan végezzük a legfrissebb szakirodalom szabadpolcos átrendezésével.

Akadémikus bibliográfia készítése

2026-ben folytatjuk a teljes szövegű tudományos és tudományos ismeretterjesztő művek feltöltését és összekapcsolását a 2000 óta elhunyt akadémikusok bibliográfiájával, melyet az MTMT adatbázisba töltünk fel kapcsolódva a bicentenáriumi feladatokhoz. <https://akademikus.mtak.hu/>

Kutatástámogatás

Új osztályt alakítunk ki, kiegészítve eddigi szolgáltatásainkat, melynek fő területe a nyílt tudomány ökoszisztémához kapcsolódó szaktanácsadás, jó gyakorlatok összegyűjtése, hazai és nemzetközi projektekhez való csatlakozás lesz. Szaktanácsadással segítjük az MTA Kutatási Pályázatok Főosztályt az MTA pályázataihoz kapcsolódó adatkezelési tervsablonok elkészítésében, illetve szintén szaktanácsadással segítjük a kutatókat, pályázókat az MTA és NKFIH által kiírt pályázatokhoz kapcsolódó kutatási adatkezeléssel kapcsolatos irányelvek és követelmények betartásában.

Open Journal Systems (OJS)

Az elmúlt években sikeresen beindított OJS szolgáltatásunkat az év során továbbra is támogatjuk, igény esetén bővítjük. Könyvek publikálására Open Monograph Press szoftvert telepítünk.

DOI azonosítók

A megnövekedett DOI regisztrációk miatt további online oktatásokat tartunk a szolgáltatást igénybe vevők számára.

Kiállítások

A 2025. november 5-én nyílt Borúra derű című kiállítás, mely a Könyvtár ereklyéit mutatja be 2026. december 13-ig látogatható.

A kiállítás jelenleg csak online elő-regisztrációval látogatható. Sajnos már mostanáig többen is jelezték, hogy nem tudták nyugdíjasként megnézni a kiállítást, hiába nyitva tartási időben érkeztek, nem engedték be őket. A Könyvtár munkatársai vállalják a teljes nyitva tartási időszakban, hogy megoldják a kiállítás őrzését, biztosítják a helyszínt és árusítják a kiállítási katalógust.

A Bicentenáriumi ünnepek és megemlékezések keretében a Könyvtár 2026. májusában rendez kiállítást az MTA Székház aulájában a Könyvtár jelenlegi, szerteágazó tevékenységeitől.

Konferenciák

A Könyvtár nagyszabású nemzetközi konferenciát tervez 2026. május 11-14. között. A konferencia két felvonásból áll, az első, történeti jellegű, az európai akadémiai könyvtárak alapításait járja körbe, míg a második rész a modern szakkönyvtárak helyzetét és kihívásait elemzi.

A Scientific Knowledge Services szolgáltatóval közösen 2026. október 15-én ismét megrendezzük a Focus on Open Science nemzetközi konferenciát.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületével együttműködve továbbra is részt veszünk a közösségi tudomány mint kutatómódszertan népszerűsítésében.

Az MTA KIK kutatási tevékenysége

Egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk tudományos arculatunk kialakítására. 2026-ban folytatjuk a megkezdett munkákat:

- A Könyvtár bicentenáriumi megemlékezésekre és ünnepekre folyamatosan készülnek a kollégák.
- saját muzeális állományunk tudományos szintű feltárása (gyűjtők és gyűjtemények az MTA KIK állományában, MTA történeti forrásai az Akadémiai Levéltárban, Ligeti-hagyaték, Erdélyi-hagyaték, Kaufmann-gyűjtemény, örmény gyűjtemény).
- Folytatjuk az OTKA programjainkat.
- Rendszeres, illetve eseti tudománymetriai, kutatásértékelési és tudományelemzési szolgáltatások az MTA vezetői fórumai és beszámolóí (MTA Közgyűlése, Országgyűlési beszámoló stb.) részére.
- Együttműködésben foglalt, társfinanszírozott kutatásértékelés, tudományelemzés és tudományos információszolgáltatás a hazai akadémiai szféra és a tudománypolitika szereplői – kutatóhelyek, finanszírozó szervezetek stb. – részére (HUN-REN, NKFIH, KIM, egyetemi szféra).
- A Szegedi Tudományegyetemmel kötött együttműködés értelmében az SZTE könyvtár-informatikus mesterképzésére tervezett tudománymetriai szakirány szakmai gondozása.
- Könyvtártudományi kutatások, a HRDA (Hungarian Research Data Alliance) csoport munkájának bemutatása a hazai kutatási adatokkal kapcsolatos vizsgálataikról.
- A Soproni Egyetemmel kötött együttműködés értelmében közösségi tudomány (Citizen Science) kurzusokat szervezünk.
- Munkatársaink részt vállalnak különféle egyetemeken folyó OTKA kutatásokban.
- A Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program keretében, a HUN-REN NYTK-val együttműködésben folytatjuk a REAL szövegkorpuszra épülő nyelvtechnológiai kutatásainkat.

Könyvkiadás

2026-ban is folytatjuk megélénkült könyvkiadói tevékenységünket.

Az MTA Titkárságtól átvett **Akadémiai Székfoglalók** kiadását folytatjuk.

- Antikva katalógus
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményének története
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményének története (angol nyelven)
- Héber könyvek katalógusa (Keleti tanulmányok című sorozatban)
- Incunabula supplementum
- Az MTA Könyvtár története
- Az MTA Könyvtár története (angol nyelven)
- Jubileumi konferencia modern
- Jubileumi konferencia történeti
- Citizen Science in Central and Eastern Europe
- Az MTA Könyvtár és Információs Központ törzsgyűjteményének kincsei
- Horváth József keleti gyűjteménye füzet
- Varsányi Orsolya arab kézirat

- Gyergyószentmiklósi örmény könyvtár
- MTMT története (Holl-Makara)
- Balázs Mihály (L'Harmattan)
- Monok István (L'Harmattan)
- Esterházy László okmánytár (MTA KIK–Kossuth Kiadó)
- MTA Könyvtár története kiállítás füzet
- Szabadfalvi József székfoglaló füzet
- Debreczeni Attila székfoglaló füzet
- Kiss Anna: Korszerű módszerek a tudománykommunikáció vizsgálatában: a sporttáplálkozás-tudomány társadalmi reprezentációja

Akadémiai Levéltár

Az Akadémiai Levéltár kiemelt feladata 2026-ben is a kutató- és ügyfélszolgálat ellátása, és ehhez kapcsolódóan az új és a régi átvett anyagok rendezése, és az ezekben az iratokban levő átfedések megszüntetése, a jegyzékek digitalizálása lesz. Komoly munkát jelent minden évben az MTA Titkárságáról beérkező irattári anyag átvétele, az MTA Titkársága számára továbbra is ellátjuk a napi ügyvitelhez szükséges iratok előkeresését. 2026-ben kiemelt feladat a Könyvtár bicentenáriumi kutatásokhoz kapcsolódó levéltári iratok előkészítése, az Akadémia és az Akadémiai Könyvtár történetének kutatása és megjelentetése

Belső ellenőrzés

A 2026. évi ellenőrzési témák a következők:

- Az MTA KIK raktározási tevékenysége
- A Könyvtár közönség kapcsolati (PR) és kommunikációs tevékenysége
- Az EISZ közbeszerzések lebonyolítása

3. Pénzügyi beszámoló

3.1. Létszámváltozások bemutatása

Az állományi létszám 2025. évben 116 fő volt, ez a szám előző évhez képest nem változott.

Ez évben a kilépő dolgozók száma 9 fő, a belépő dolgozók száma 10 fő. A statisztikai átlaglétsszám 112 fő, nem számolva a szülési szabadságon és a fizetés nélküli szabadságon lévőekkel, illetve átszámítva a részmunkaidős kollegák számát. A teljes munkaidős munkatársak száma 98 fő, részmunkaidős munkatársak létszáma 18 fő. Jubileumi jutalomban 5 fő részesült ebben az évben. Jelenleg 3 fő van fizetés nélküli szabadságon és 1 fő van szülési szabadságon. 2025-ben is, ahogy előző évben, több munkatárs engedélyt kapott otthoni munkavégzésre.

Összességében elmondható, hogy az intézetben tulajdonképpen nincs fluktuáció.

3.2.1.Élező évi eredeti és módosított előirányzathoz képest a tárgyévi előirányzatok változásának bemutatása	Eredeti előirányzat 2024	Módosított előirányzat 2024	Eredeti előirányzat 2025	Módosított előirányzat 2025	Eredeti előirányzat változás	Módosított előirányzat változás	Széveses indoklás 2024-2025. előirányzatok változásai
Bevételei	9 918	12 130	9 918	13 214	2 212	1 084	Több támogatott okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedés az éves bevétel.
B1 - Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 976	1 979	1 976	2 279	3	298	
B16-1 - Egyéb muk.c. támogatás központi költségvetési szervtől	0	0	0	0	0	0	
B16-2 - Egyéb muk.c. támogatás központi kezelésű előirányzattól	0	0	0	0	0	0	
B16-4 - Egyéb muk.c. támogatás egyéb fejezeti kezelésű előirányzattól	0	8	0	224	8	217	Több támogatott okiratunk volt.
B16-6 - Egyéb muk.c. támogatás elkülönített állami pénzalaptól	1 976	1 971	1 976	2 050	-5	79	Több támogatott okiratunk volt.
B2 - Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	47	0	8	47	-42	
B25-4 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei fejezettel (egyéb célú)	0	47	0	5	47	-42	Kevesebb összegű támogatott okirat volt azon az előirányzatban.
B25-6 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei elkülönített állami pénzalaptól	0	0	0	0	0	0	
B4 - Működési bevételek	6 040	7 040	6 040	7 654	1 000	618	
B401 - Készletértékesítés ellenérték	1	0	1	1	-1	0	
B402 - Szolgáltatások bevételei	4 698	5 479	4 698	5 849	782	370	EISZ Program bevételei nőttek, emelkedtek az árak és az intézmények száma is.
B402-1 - Tárgyi eszközök bérbe adásából származó bevételei	0	3	0	3	3	0	
B406 - Kiszámlázott általános forgalmi adó bevételei	1 180	1 400	1 180	1 535	220	169	EISZ Program bevételei nőttek, így az AFA tartalom is.
B407 - Általános forgalmi adó visszatérítés bevételei	70	132	70	185	62	57	
B4092-5 - Valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége.	50	24	90	43	-66	20	Árfolyam változás.
B411-1 - Mulaszáj b., lártérítés, visszatartott óvadék (kaukció), bírság	1	2	1	0	1	-2	
B6 - Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	9	0	9	
B65-10 - Egyéb muk.c. átvett pénzeszközök kormányoktól és nemzetközi szervezetektől	0	0	0	0	0	9	
B8 - Finanszírozási bevételek	1 902	3 064	1 902	3 270	1 162	206	
B8131 - Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	0	1 035	0	942	1 035	-94	
B816 - Központi, irányító szervi támogatásként kapott bevétel	1 902	2 029	1 902	2 329	127	300	Több támogatott okiratunk volt.
Kiadás	9 918	12 130	9 918	13 214	2 212	1 084	Több támogatott okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves kiadás.
K1 - Személyi juttatások	874	867	874	1 188	-7	301	
K1101 - Törvény szerinti illetmények, munkabérek	768	751	778	966	-17	215	Munkabér változás.
K1102 - Normatív jutalmak	25	35	25	27	10	-6	
K1106 - Jubileumi jutalom	10	0	0	11	-1	2	
K1107 - Béren kívüli juttatások	1	0	1	23	0	23	SZÉP kártya bevezetése.
K1108 - Ruházati költségterítés	1	0	1	0	0	0	
K1109 - Közeledési költségterítés	4	3	4	4	-1	0	
K1110 - Egyéb költségterítések	6	8	6	0	2	-8	
K1113 - Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai	12	10	12	9	-2	-1	
K122 - Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, nem saját foglalkoztatottak fizetett juttatások	40	46	40	120	6	74	Több megbízási szerződés volt.
K123-1 - Egyéb külső személyi juttatások (bér előírás)	0	0	8	0	0	0	
K123-2 - Egyéb külső személyi juttatások (nem bér előírás)	8	4	0	8	-4	4	
K2 - Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	132	112	132	147	-20	36	
K2-1 - Szociális hozzájárulási adó	132	102	132	130	-30	29	
K2-2 - Rehabilitációs hozzájárulás	0	9	0	12	9	3	
K2-5 - Táppénz hozzájárulás	0	0	0	1	0	1	
K2-7 - Munkaadókat terhelő személyi juttatás-ellenérték	0	1	0	5	1	4	
K3 - Dologi kiadások	8 871	10 942	8 871	11 737	2 071	795	
K311 - Szakmai anyagok beszerzése	155	59	155	79	-96	10	Több könyvbeszerzés volt.
K312 - Üzemeltetési anyagok beszerzése	11	10	11	17	-1	7	
K321 - Információs szolgáltatások igénybevétele	6 948	8 861	6 948	9 326	1 913	468	EISZ Program adatbázis beszerzése nőttek.
K322 - Egyéb kommunikációs szolgáltatások	3	1	3	1	-2	0	
K3311 - Villamosenergia szolgáltatás díja	70	43	70	31	-37	-12	LIGK rezszi elvonás.
K3312 - Gőzenergia szolgáltatás díja	40	9	40	10	-31	0	LIGK rezszi elvonás.
K3313 - Távhő- és melegvíz szolgáltatás díja	30	36	30	24	6	-12	LIGK rezszi elvonás.
K3314 - Víz- és csatorna szolgáltatás díja	1	2	1	2	1	0	LIGK rezszi elvonás.
K332 - Vésdított élelmiszer	0	0	0	0	0	0	
K333 - Bérleti és lízing díjak	2	2	2	2	0	0	
K334 - Karbantartási, kislavítási szolgáltatások	22	17	22	11	-5	-7	LIGK rezszi elvonás.
K336 - Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások	206	139	200	268	-61	127	Több támogatott okiratunk volt.
K337 - Egyéb szolgáltatások	58	105	58	70	47	-29	LIGK rezszi elvonás.
K341 - Kiküldetések kiadásai	10	12	10	10	2	-3	
K351 - Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	230	393	230	263	163	-130	
K352 - Fizetendő általános forgalmi adó	980	1 124	980	1 551	144	437	EISZ Program adatbázis beszerzése nőttek, így az AFA tartalom is.
K354-1 - Valuta, deviza eszközök realizált árfolyamvesztése,	60	63	60	8	3	-55	Árfolyamváltozás alacsonyabb volt.
K355 - Egyéb dologi kiadások	50	64	50	52	14	-12	LIGK rezszi elvonás.
K5 - Egyéb működési célú kiadások	23	130	23	29	107	-101	
K501 - Nemzetközi kötelezettségek	23	26	23	29	3	2	
K506-4 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás fejezetnek (egyéb célra)	0	104	0	1	104	-103	
K506-6 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás elkülönített állami pénzalapnak	0	0	0	0	0	0	
K6 - Beruházások	18	69	18	132	51	63	
K61 - Immateriális javak beszerzése, létesítés	1	0	1	0	-1	0	
K63 - Információs eszközök beszerzése, létesítés	12	54	12	0	42	37	Információs eszközök beszerzése.
K64 - Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítés	1	0	1	14	-1	13	Bútor beszerzés.
K67 - Beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	4	15	4	28	11	13	Beszerzések miatt AFA tartalom növekedése.
K8 - Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	10	0	0	0	-10	
K84-4 - Egyéb felh.c. támogatás fejezetnek (egyéb célra)	0	10	0	0	0	-10	
						0	
Bevételek összesen	9 918	12 130	9 918	13 214	2 212	1 084	Támogatott okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó bevételek is emelkedtek, illetve az EISZ Program bevételei miatt emelkedett.
Kiadások összesen	9 918	12 130	9 918	13 214	2 212	1 084	Támogatott okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó kiadások is emelkedtek, illetve az EISZ Program kiadásai miatt emelkedett.
Felvezetés	0	0	0	0	0	0	

3.2.2. Előző évi teljesítési adatok és tárgyévi teljesítési adatok között bekövetkezett változások bemutatása

3.2.2.Előző évi teljesítési adatok és tárgyévi teljesítési adatok között bekövetkezett változások bemutatása	Teljesítés 2024	Teljesítés 2025	Változás	Szöveges indoklás 2024-2025. teljesítés adatok változásai
Bevétel	11 833	13 204	1 371	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves bevétel.
B1 - Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 979	2 275	296	
B16-1 - Egyéb muk.c. támogatás központi költségvetési szervtől	0	0	0	
B16-2 - Egyéb muk.c. támogatás központi kezelési eloirányzattól	0	0	0	
B16-4 - Egyéb muk.c. támogatás egyéb fejezeti kezelési eloirányzattól	8	224	217	Több támogatói okiratunk volt.
B16-6 - Egyéb muk.c. támogatás elkülönített állami pénzalaptól	1 971	2 050	79	Több támogatói okiratunk volt.
B2 - Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	47	5	-42	
B25-4 - Egyéb felh.c. támogatás bevételre fejezettel (egyéb célú)	47	5	-42	Kevesebb összegű támogatói okirat volt.
B25-6 - Egyéb felh.c. támogatás bevételre elkülönített állami pénzalaptól	0	0	0	
B4 - Működési bevételek	6 743	7 644	902	
B401 - Készletértékesítés ellenérték	0	1	0	
B402 - Szolgáltatások bevételei	5 186	5 841	655	EISZ Program bevételei nőttek.
B402-1 - Tárgyi eszközök bérebe adásából származó bevétel	3	3	0	
B406 - Kiszámlázott általános forgalmi adó bevételei	1 398	1 587	171	EISZ Program bevételei nőttek, így az ÁFA tartalom is.
B407 - Általános forgalmi adó visszatérítés bevétel	132	189	57	
B4092-5 - Valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége.	24	43	20	Árfolyam változás.
B411-1 - Mulasztási b.,kártérítés,visszakapott óvadék,(kaukció),bárat	2	0	-2	
B6 - Működési célú átvett pénzeszközök	0	9	9	
B65-10 - Egyéb muk.c. átvett pénzeszközök kormányoktól és nemzetközi	0	9	9	
B8 - Finanszírozási bevételek	3 064	3 270	206	
B8131 - Elozo év költségvetési maradványának igénybevétele	1 035	942	-94	
B816 - Központi, Irányító szervi támogatásként kapott bevétel	2 029	2 329	300	Több támogatói okiratunk volt.
Kiadás	10 891	11 977	1 086	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves kiadás.
K1 - Személyi juttatások	834	952	118	
K1101 - Törvény szerinti illetmények, munkabérek	718	798	80	Munkabér változás.
K1102 - Normatív jutalmak	35	27	-8	
K1106 - Jubileumi jutalom	9	11	2	
K1107 - Béren kívüli juttatások	0	23	23	SZÉP kártya bevezetése.
K1108 - Ruházati költségértérítés	0	0	0	
K1109 - Közlekedési költségértérítés	3	4	0	
K1110 - Egyéb költségértérítések	8	0	-8	
K1113 - Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai	10	9	-1	
K122 - Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, nem saját	46	72	26	Több megbízási szerződés volt.
K123-1 - Egyéb külső személyi juttatások (bér előírás)	0	0	0	
K123-2 - Egyéb külső személyi juttatások (nem bér előírás)	4	8	4	
K2 - Munkavállalókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	107	122	14	
K2-1 - Szociális hozzájárulási adó	97	104	7	
K2-2 - Rehabilitációs hozzájárulás	9	12	3	
K2-5 - Táppénz hozzájárulás	0	1	1	
K2-7 - Munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó	1	5	4	
K3 - Dologi kiadások	9 804	10 801	997	
K311 - Szakmai anyagok beszerzés	59	75	17	Több könyvbeszerzés volt.
K312 - Üzemeltetési anyagok beszerzés	10	17	7	
K321 - Informatikai szolgáltatások igénybevétel	7 850	8 436	586	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek.
K322 - Egyéb kommunikációs szolgáltatások	1	1	0	
K3311 - Villamosenergia szolgáltatás díja	43	31	-12	LGK rezszi elvonás.
K3312 - Gázenergia szolgáltatás díja	9	10	0	LGK rezszi elvonás.
K3313 - Távho- és melegvíz szolgáltatás díja	36	24	-12	LGK rezszi elvonás.
K3314 - Víz- és csatorna szolgáltatás díja	1	2	0	LGK rezszi elvonás.
K332 - Vásárolt élelmezés	0	0	0	
K333 - Bérleti és lízing díjak	2	2	0	
K334 - Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	17	11	-7	LGK rezszi elvonás.
K336 - Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások	113	222	110	Több támogatói okiratunk volt.
K337 - Egyéb szolgáltatások	105	76	-29	LGK rezszi elvonás.
K341 - Kiküldetések kiadásai	12	10	-3	
K351 - Működési célú elozetesen felszámított általános forgalmi adó	293	263	-30	
K352 - Fizetendő általános forgalmi adó	1 124	1 581	437	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek, így az ÁFA tartalom is.
K354-1 - Valuta, deviza eszközök realizált árfolyamvesztése,	63	8	-55	Árfolyamváltozás alacsonyabb volt.
K355 - Egyéb dologi kiadások	64	52	-12	LGK rezszi elvonás.
K5 - Egyéb működési célú kiadások	130	29	-101	
K501 - Nemzetközi kötelezettségek	26	29	3	
K506-4 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás fejezetnek (egyéb célra)	104	1	-103	
K506-6 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás elkülönített állami pénzalapnak	0	0	0	
K6 - Beruházások	7	74	68	
K61 - Immateriális javak beszerzése, létesítés	0	0	0	
K63 - Informatikai eszközök beszerzése, létesítés	5	48	44	Informatikai eszközök beszerzése.
K64 - Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítés	0	10	10	Bútor beszerzés.
K67 - Beruházási célú elozetesen felszámított általános forgalmi adó	1	16	14	Beszerzések miatt ÁFA tartalom növekedése.
K8 - Egyéb felhalmozási célú kiadások	10	0	-10	
K84-4 - Egyéb felh.c. támogatás fejezetnek (egyéb célra)	10	0	-10	
Bevételek összesen	11 833	13 204	1 371	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó bevételek is emelkedtek, illetve az EISZ Program bevételei miatt emelkedett.
Kiadások összesen	10 891	11 977	1 086	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó kiadások is emelkedtek, illetve az EISZ Program kiadásai miatt emelkedett.
Egyenleg	942	1 226	286	

3.2.3. 2025. évi eredeti előirányzathoz képest a teljesítési adatok bemutatása

3.2.3.2025. évi eredeti előirányzathoz képest a teljesítési adatok bemutatása	Eredeti előirányzat 2025	Teljesítés 2025	Változás	Szöveges indoklás 2025. előirányzat - teljesítés közötti változások
Bevétel	9 918	13 204	3 286	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves bevétel.
B1 - Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 976	2 275	299	
B16-1 - Egyéb muk.c. támogatás központi költségvetési szervtol	0	0	0	
B16-2 - Egyéb muk.c. támogatás központi kezelésu eloirányzattól	0	0	0	
B16-4 - Egyéb muk.c. támogatás egyéb fejezeti kezelésu eloirányzattól	0	224	224	Több támogatói okiratunk volt.
B16-6 - Egyéb muk.c. támogatás elkölönített állami pénzalaptól	1 976	2 050	74	Több támogatói okiratunk volt.
B2 - Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	5	5	
B25-4 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei fejezettol (egyéb célú)	0	5	5	Kevesebb összegű támogatói okirat volt.
B25-6 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei elkölönített állami pénzalaptól	0	0	0	
B4 - Működési bevételek	6 040	7 644	1 605	
B401 - Készletértékesítés ellenérték	1	1	0	
B402 - Szolgáltatások bevételei	4 698	5 841	1 144	EISZ Program bevételei nőttek.
B402-1 - Tárgyi eszközök bérbe adásából származó bevétel	0	3	3	
B406 - Kiszámlázott általános forgalmi adó bevételei	1 180	1 567	387	EISZ Program bevételei nőttek, így az ÁFA tartalom is.
B407 - Általános forgalmi adó visszatérítés bevétel	70	189	119	
B4092-5 - Valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége.	90	43	-47	Árfolyam változás.
B411-1 - Mulasztási b.,kárterítés,visszakapott óvadék,(kukukció),bárat	1	0	-1	
B6 - Működési célú átvett pénzeszközök	0	9	9	
B65-10 - Egyéb muk.c. átvett pénzeszközök kormányoktól és nemzetközi	0	9	9	
B8 - Finanszírozási bevételek	1 902	3 270	1 368	
B8131 - Elozo év költségvetési maradványának igénybevétele	0	942	942	
B816 - Központi, irányító szervi támogatásként kapott bevétel	1 902	2 329	427	Több támogatói okiratunk volt.
Kiadás	9 918	11 977	2 060	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves kiadás.
K1 - Személyi juttatások	874	952	78	
K1101 - Törvény szerinti illetmények, munkabérek	778	790	20	Munkabér változás.
K1102 - Normatív jutalmak	25	27	2	
K1106 - Jubileumi jutalom	0	11	11	
K1107 - Béren kívüli juttatások	1	23	23	SZÉP kártya bevezetése.
K1108 - Ruházati költségterítés	1	0	0	
K1109 - Közlekedési költségterítés	4	4	0	
K1110 - Egyéb költségteritések	6	0	-6	
K1113 - Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai	12	9	-3	
K122 - Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, nem saját	40	72	32	Több megbízási szerződés volt.
K123-1 - Egyéb külső személyi juttatások (bér eloirás)	8	0	-8	
K123-2 - Egyéb külső személyi juttatások (nem bér eloirás)	0	8	8	
K2 - Munkavállalókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	132	122	-11	
K2-1 - Szociális hozzájárulási adó	132	104	-28	
K2-2 - Rehabilitációs hozzájárulás	0	12	12	
K2-5 - Táppénz hozzájárulás	0	1	1	
K2-7 - Munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó	0	5	5	
K3 - Dologi kiadások	8 871	10 801	1 930	
K311 - Szakmai anyagok beszerzés	155	75	-80	Előirányzathoz képest kevesebb könyveszerzés történt.
K312 - Üzemeltetési anyagok beszerzés	11	17	6	
K321 - Informatikai szolgáltatások igénybevétele	6 948	8 436	1 488	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek.
K322 - Egyéb kommunikációs szolgáltatások	3	1	-2	
K3311 - Villamosenergia szolgáltatás díja	70	31	-39	LGK rezszi elvonás.
K3312 - Gázenergia szolgáltatás díja	40	10	-30	LGK rezszi elvonás.
K3313 - Távhő- és melegvíz szolgáltatás díja	30	24	-6	LGK rezszi elvonás.
K3314 - Víz- és csatorna szolgáltatás díja	1	2	1	LGK rezszi elvonás.
K332 - Vásárolt élelmezés	0	0	0	
K333 - Bérleti és lízing díjak	2	2	0	
K334 - Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	22	11	-11	LGK rezszi elvonás.
K336 - Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások	200	222	22	Több támogatói okiratunk volt.
K337 - Egyéb szolgáltatások	58	76	18	
K341 - Kiküldetések kiadásai	10	10	0	
K351 - Működési célú elozetesen felszámított általános forgalmi adó	230	263	33	
K352 - Fizetendo általános forgalmi adó	980	1 561	581	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek, így az ÁFA tartalom is.
K354-1 - Valuta, deviza eszközök realizált árfolyamvesztése,	60	8	-52	Árfolyamváltozás alacsonyabb volt.
K355 - Egyéb dologi kiadások	50	52	2	
K5 - Egyéb működési célú kiadások	23	29	6	
K501 - Nemzetközi kötelezettségek	23	29	6	
K506-4 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás fejezetnek (egyéb célra)	0	1	1	
K506-6 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás elkölönített állami pénzalapnak	0	0	0	
K6 - Beruházások	18	74	56	
K61 - Immateriális javak beszerzése, létesítés	1	0	-1	
K63 - Informatikai eszközök beszerzése, létesítés	12	48	36	Informatikai eszközök beszerzése.
K64 - Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítés	1	10	9	Butor beszerzés.
K67 - Beruházási célú elozetesen felszámított általános forgalmi adó	4	16	12	Beszerzések miatt ÁFA tartalom növekedése.
K8 - Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	
K84-4 - Egyéb felh.c. támogatás fejezetnek (egyéb célra)	0	0	0	
Bevételek összesen	9 918	13 204	3 286	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó bevételek is emelkedtek, illetve az EISZ Program bevételei miatt emelkedett.
Kiadások összesen	9 918	11 977	2 060	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó kiadások is emelkedtek, illetve az EISZ Program kiadásai miatt emelkedett.
Egyenleg	0	1 226	1 226	

3.3. Előző évi teljesítési adatokhoz képest a változások bemutatása

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ
Pénzforgalmi jelentés 2024 - 2025

3.3.Előző évi teljesítési adatokhoz képest a változások bemutatása	Teljesítés 2024	Teljesítés 2025	Változás	Szöveges indoklás 2024-2025. teljesítés adatok változásai
Bevétel	11 833	13 204	1 371	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves bevétel.
B1 - Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 979	2 275	296	
B16-1 - Egyéb muk.c. támogatás központi költségvetési szervtől	0	0	0	
B16-2 - Egyéb muk.c. támogatás központi kezelésű előirányzattól	0	0	0	
B16-4 - Egyéb muk.c. támogatás egyéb fejezeti kezelésű előirányzattól	8	224	217	Több támogatói okiratunk volt.
B16-6 - Egyéb muk.c. támogatás elkülönített állami pénzalaptól	1 971	2 050	79	Több támogatói okiratunk volt.
B2 - Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	47	5	-42	
B25-4 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei fejezettől (egyéb célú)	47	5	-42	Kevesebb összegű támogatói okirat volt.
B25-6 - Egyéb felh.c. támogatás bevételei elkülönített állami pénzalaptól	0	0	0	
B4 - Működési bevételek	6 743	7 644	902	
B401 - Készletértékesítés ellenérték	0	1	0	
B402 - Szolgáltatások bevételei	5 186	5 841	655	EISZ Program bevételei nőttek.
B402-1 - Tárgyi eszközök bérbe adásából származó bevétel	3	3	0	
B406 - Kiszámlázott általános forgalmi adó bevételei	1 396	1 567	171	EISZ Program bevételei nőttek, így az ÁFA tartalom is.
B407 - Általános forgalmi adó visszatérítés bevételei	132	189	57	
B4092-5 - Valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége.	24	43	20	Árfolyam változás.
B411-1 - Mulasztási b.,kártérítési,visszakapott óvadék,(kaukció),bárat	2	0	-2	
B6 - Működési célú átvett pénzeszközök	0	9	9	
B65-10 - Egyéb muk.c. átvett pénzeszközök kormányoktól és nemzetközi	0	9	9	
B8 - Finanszírozási bevételek	3 064	3 270	206	
B8131 - Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	1 035	942	-94	
B816 - Központi, Irányító szervi támogatásként kapott bevétel	2 029	2 329	300	Több támogatói okiratunk volt.
Kiadás	10 891	11 977	1 086	Több támogatói okirat és EISZ Nemzeti Program miatt emelkedett az éves kiadás.
K1 - Személyi juttatások	834	952	118	
K1101 - Törvény szerinti illetmények, munkabérek	718	798	80	Munkabér változás.
K1102 - Normatív jutalmak	35	27	-8	
K1106 - Jubileumi jutalom	9	11	2	
K1107 - Bérén kívüli juttatások	0	23	23	SZÉP kártya bevezetése.
K1108 - Ruházati költségértékesítés	0	0	0	
K1109 - Közlekedési költségértékesítés	3	4	0	
K1110 - Egyéb költségértékesítés	8	0	-8	
K1113 - Foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai	10	9	-1	
K122 - Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, nem saját	46	72	26	Több megbízási szerződés volt.
K123-1 - Egyéb külső személyi juttatások (bér előírás)	0	0	0	
K123-2 - Egyéb külső személyi juttatások (nem bér előírás)	4	8	4	
K2 - Munkavállalókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	107	122	14	
K2-1 - Szociális hozzájárulási adó	97	104	7	
K2-2 - Rehabilitációs hozzájárulás	9	12	3	
K2-5 - Táppénz hozzájárulás	0	1	1	
K2-7 - Munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó	1	5	4	
K3 - Dologi kiadások	9 804	10 801	997	
K311 - Szakmai anyagok beszerzése	59	75	17	Több könyvbeszerzés volt.
K312 - Üzemeltetési anyagok beszerzése	10	17	7	
K321 - Informatikai szolgáltatások igénybevétele	7 850	8 436	586	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek.
K322 - Egyéb kommunikációs szolgáltatások	1	1	0	
K3311 - Villamosenergia szolgáltatás díja	43	31	-12	LGK rezszi elvonás.
K3312 - Gázenergia szolgáltatás díja	9	10	0	LGK rezszi elvonás.
K3313 - Távho- és melegvíz szolgáltatás díja	36	24	-12	LGK rezszi elvonás.
K3314 - Víz- és csatorna szolgáltatás díja	1	2	0	LGK rezszi elvonás.
K332 - Vásárolt élelmiszer	0	0	0	
K333 - Bérleti és lízing díjak	2	2	0	
K334 - Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	17	11	-7	LGK rezszi elvonás.
K336 - Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások	113	222	110	Több támogatói okiratunk volt.
K337 - Egyéb szolgáltatások	105	76	-29	LGK rezszi elvonás.
K341 - Kiküldetések kiadásai	12	10	-3	
K351 - Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	293	263	-30	
K352 - Fizetendő általános forgalmi adó	1 124	1 561	437	EISZ Program adatbázis beszerzései nőttek, így az ÁFA tartalom is.
K354-1 - Valuta, deviza eszközök realizált árfolyamvesztésége,	63	8	-55	Árfolyamváltozás alacsonyabb volt.
K355 - Egyéb dologi kiadások	64	52	-12	LGK rezszi elvonás.
K5 - Egyéb működési célú kiadások	130	29	-101	
K501 - Nemzetközi kötelezettségek	26	29	3	
K506-4 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás fejezetnek (egyéb célra)	104	1	-103	
K506-6 - Egyéb muk.c.támogatás nyújtás elkülönített állami pénzalapnak	0	0	0	
K6 - Beruházások	7	74	68	
K61 - Immateriális javak beszerzése, létesítés	0	0	0	
K63 - Informatikai eszközök beszerzése, létesítés	5	48	44	Informatikai eszközök beszerzése.
K64 - Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítés	0	10	10	Bútor beszerzés.
K67 - Beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	1	16	14	Beszerzések miatt ÁFA tartalom növekedése.
K8 - Egyéb felhalmozási célú kiadások	10	0	-10	
K84-4 - Egyéb felh.c. támogatás fejezetnek (egyéb célra)	10	0	-10	
			0	
Bevételek összesen	11 833	13 204	1 371	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó bevételek is emelkedtek, illetve az EISZ Program bevételei miatt emelkedett.
Kiadások összesen	10 891	11 977	1 086	Támogatói okiratok száma nőtt, így a kapcsolódó kiadások is emelkedtek, illetve az EISZ Program kiadásai miatt emelkedett.
Egyenleg	942	1 228	285	

3.4. Kutatási projektek gazdálkodásának összefoglaló értékelése

2025. évben kettő sikeres NKFIH- Országos Tudományos Kutatási Alapprogram pályázat futott. Egyik Dr. Tubay Tiziano projektje „Pietro Ranzano, egy itáliai humanista Mátyás udvarában: Magyar történelem az Epithoma és az Annales szemszögéből” címmel 3 év 28,4 mFt értékben. A másik pedig Dr. Monok István projektje „Hit, megmaradás, mecénatúra: a soproni evangélikus gyülekezet a 17. század utolsó harmadában (1670-1700)” címmel, 62 m Ft értékben 2025-től 2028-ig.

3.5. Vagyoni helyzet, ezen belül beruházás és felújítás alakulásának bemutatása

A nemzeti vagyonba tartozó eszközeink értéke 18 mFt Ft. Az immateriális javak értéke 2 mFt, a gépek, berendezések, felszerelések pedig jelenleg 8 mFt. Ebben az évben tárgyi eszköz közel 4 mFt értékben került leselejtezésre. Térítés mentes átadás a Titkárság fele 173 mFt értékben történt. Felújítási előirányzati kiadásunk nem volt. A múlt év végén elnyert Infra pályázat 47 mFt-ot ez évben sikerült teljesíteni és beszerezni storage-t, asztali gépeket, monitorokat.

3.6. Egyéb témakörök

2025. évben a Könyvtár pályázati rendszere stabil volt és a szokásosnál több pályázatunk volt.

A Magyar Tudományos Akadémia az alábbi támogatásokat adta:

- MTMT Program 55 mFt, majd évvégén 390,3 mFt-tal (2026-27.évre)
- Könyvtár működési kiadásai 110 mFt, melyik könyveket, folyóiratokat vásároltunk, illetve penészmentesítésre tudtuk fordítani, az új Alma program finanszírozása és ebből történt meg
- MTA200 Program 61,4 mFt +12mFt +1,2 mFt
- Egy fő fiatal kutató munkájára 6,1 mFt
- Török Ádám volt főtitkár úr kutatása 35 mFt
- Nyelvtudományi pályázat 15 mFt
- Roll-up kiállítás és Magyar Tudomány Éve konferenciák 12,7 mFt + 7 mFt
- Akadémikusválasztás 5 mFt
- Könyvvásárlás, kiadás 2,4 mFt +1,8 mFt +1 mFt +2,6 mFt

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal idén támogatta a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) Programot 55mFt-tal. Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Program a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivaltól kapta a támogatását: az 1950 mFt-ot. Az NKFIH támogatta a FÖCIK Földtudományos rendezvényeinket 21,5 mFt-tal. A HUN-REN Hálózat az MTMT munkáját segítette 23 mFt-tal. A Kulturális és Innovációs Minisztérium az éves Országos Dokumentum-ellátó Rendszer (ODR) munkát 2,6 mFt-tal támogatta ez évben, állományvédelemre pedig 8 mFt-ot kaptunk. Két OTKA kutatás zajlik: Tubay Tiziano és Monok István projektjei. Az előző évben kezdett Rothschild pályázat folytatódik 9 mFt értékben, mely a Keleti Gyűjtemény anyagainak digitalizálásával foglalkozik.

A 2025. évi eredeti előirányzat 9918 mFt, a módosított bevételi előirányzat összesen 13204 mFt, a kiadási pedig 11977 mFt.

A működési bevételek 7644 mFt, a dologi kiadások 10830 mFt, beruházások pedig idén 74 mFt értékben kerültek be. Dologiak közül kiemelve: könyvbeszerzés az évben 75 mFt értékben történt, a rezszi kiadásunk pedig év közepén átadásra került az LGK-hoz, így félévtől már nem érkeztek hozzánk rezszi számlák.

A személyi jellegű kifizetések idén 952 mFt, a járulék pedig 122 mFt. A személyi jellegű kifizetések közül kiemelve a törvény szerinti illetmény 798 mFt, a megbízási díjak 72 mFt és a reprezentációs költségek pedig közel 8 mFt. Egyes pályázatokból tudtak a munkatársak pluszmunkát vállalni és szeptembertől egységesen minden munkatárs 5% béremelést kapott. A Kollektív szerződés módosításra került és éves szinten összesen 300.000 Ft-ot kaptak a munkatársak SZÉP-kártyára (részmunkaidősök arányosan kevesebbet).

Fontos megemlíteni, hogy a két nagy nemzeti programunk (MTMT és EISZ) anyagi helyzete stabil volt ez évben. A velünk szerződésben álló intézmények rendben fizették az előfizetéseiket és hiánytalanul kifizetésre került az összes árfolyam különbözetből eredő önrész kiegészítés is. Az árfolyamok a tervezetthez képest lényegesen kedvezőbben alakultak.

A 2024. évben keletkezett maradvány 942 mFt volt, ennek felhasználása, mint pályázati maradvány és szállítói tartozás, 2025-ben megfelelően megtörtént. Könyvtárunk 2025. évi maradványa 1226 mFt, mely az átfutó pályázati összegből és a szállítói maradványból áll.

Egy hosszútávú bérleti szerződésünk, a Softlink Kft. irodabérlete továbbra is tart. Az erről szóló egyeztetés az MTA LGK-val megtörtént. A konferenciatermünk ez évben is több alkalommal kiadásra került, rendezvények, könyvbemutatók, doktori címvédések, stb. céljából.

Pályázataink segítségével számos könyvünk jelenhetett meg.

Vállalkozási tevékenységet továbbra sem folytatunk.

Az adatszolgáltatások (IKJ, NAIH, ÁFA, stb.) mindig határidőben kerültek benyújtásra. Gazdasági szempontból kiemelten fontos leírni, hogy a második éve használt könyvelőprogram (Ecoweb) számos problémát okoz, a fejlesztők felé rendszeresen küldjük hibabejelentéseinket, gyakorlatilag minden havi zárás során nehézségek merülnek fel. Az integrált rendszer nem minden esetben hozza jól az adatokat, a lekérdezhető listák pedig gyakran hibásak. Bízunk benne, hogy ezek a problémák a jövőben javulni fognak.

Budapest, 2026. február 19.

Kalydy Dóra
általános főigazgató-helyettes

Baráth Eszter
gazdasági igazgató